

УДК 342.9
DOI: 10.32782/2078-3566/2025-5-28

Сергій ЦИГУЛЬСЬКИЙ[©]
кандидат історичних наук
(Дніпровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

Олександра ШЕВЧУК[©]
доктор педагогічних наук, доцент
(Національна академія Державної прикордонної
служби України імені Богдана Хмельницького,
м. Хмельницький, Україна)

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДО ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ

На основі аналізу чинних стратегічних правових актах вказано, що у зазначених актах, які визначають подальший розвиток правоохоронних органів та підготовку кадрів для них, не достатньо уваги приділено аспекту впровадження практики використання БПЛА у правоохоронній діяльності, охороні кордону тощо, а також політики підготовки здобувачів вищої освіти у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які готують кадри для органів системи МВС. Пропонується розроблення та впровадження Концепції використання БПЛА у діяльності правоохоронних органів, яка передбачатиме завдання із аналізу можливостей застосування БПЛА у діяльності правоохоронних органів та органів МВС України, обов'язкове впровадження у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які готують кадри для органів системи МВС України, обов'язкового елементу освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти із використання БПЛА, необхідність вивчення іноземних мов операторами БПЛА задля розширення можливостей застосування іноземної техніки, яка входить до безпілотної авіаційної системи, іноземної авіаційної термінології.

Ключові слова: правоохоронна діяльність, безпілотні літальні апарати, нормативно-правове забезпечення, професійна підготовка, здобувачі вищої освіти, майбутні фахівці.

Постановка проблеми. Дослідження охоплює кілька взаємопов'язаних сфер, зокрема державну політику у сфері посилення кадрового потенціалу правоохоронних органів, педагогічні аспекти формування професійних компетентностей у курсантів, а також аналіз базових нормативно-правових і стратегічних документів, що визначають напрями розвитку правоохоронних органів України.

Особливої уваги потребує той факт, що сучасна війна засвідчила безпрецедентну трансформацію підходів до ведення бойових дій, яку за масштабами впливу можна порівняти з ключовими технологічними зламами у військовій справі. Інноваційне та масове застосування безпілотнох літальних апаратів суттєво змінило характер бойових операцій і співвідношення сил на полі бою.

Попри кількісну перевагу противника в окремих видах озброєння, артилерійських

© С. Цигульський, 2025
ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0008-2855-8299>
serhii.tsyhulskyi@dduvs.edu.ua

© О. Шевчук, 2025
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-3649-5896>
nadpsu@dpsu.gov.ua

засобах і бойовій техніці, досягнення стратегічних цілей було унеможливлено, зокрема завдяки комплексному використанню БПЛА. Поряд із мужністю та професіоналізмом військовослужбовців сектору безпеки і оборони України, а також підтримкою громадянського суспільства, саме широке застосування безпілотних систем у розвідувальній діяльності, логістичному забезпеченні, евакуації поранених, дистанційному мінуванні, а також ураженні живої сили та техніки противника стало одним із визначальних чинників ефективності оборонних дій.

Закономірністю історичного розвитку є те, що технічні рішення, створені та апробовані в умовах воєнного протистояння, згодом інтегруються у цивільні сфери суспільного життя. Хоча безпілотні літальні апарати первинно розвивалися і в цивільному секторі, усвідомлення їх системного потенціалу для забезпечення публічної безпеки та правопорядку в Україні відбулося саме в умовах повномасштабної збройної агресії росії.

За цих обставин актуалізується потреба комплексного аналізу та переосмислення можливостей застосування БПЛА у різних сферах суспільних відносин, передусім у правоохоронній діяльності. Це зумовлює необхідність наукового обґрунтування пріоритетності підготовки фахівців з управління БПЛА як складової державної кадрової політики у сфері безпеки і правопорядку.

З адміністративно-правового погляду така пріоритетність має бути інституціоналізована шляхом закріплення у нормативно-правових актах стратегічного характеру, що визначають довгострокові цілі, завдання та напрями розвитку правоохоронних органів, а також вимоги до формування їх кадрового потенціалу.

Водночас слід наголосити, що підготовка операторів БПЛА наразі переважно орієнтована на потреби військової сфери. Разом із тим використання безпілотних систем у правоохоронній діяльності має власну функціональну специфіку, зумовлену завданнями із забезпечення публічної безпеки, охорони державного кордону та підтримання правопорядку. У зв'язку з цим підготовка операторів БПЛА для правоохоронних органів повинна здійснюватися з урахуванням особливостей діяльності відповідних суб'єктів, зокрема Державної прикордонної служби України та Національної поліції України.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Питання використання безпілотних літальних апаратів у правоохоронній діяльності та суміжних адміністративно-правових площинах висвітлено у працях вітчизняних дослідників. Зокрема, О. Коломоєць, О. Головков, С. Олексієнко аналізують проблеми реалізації повноважень Національної поліції України в умовах оновлених правил застосування безпілотних повітряних суден, а також пов'язані з цим питання адміністративної відповідальності, підзаконного регулювання та кадрового забезпечення [3]. Дослідники І. Єфімова та О. Розгон розкривають практикоорієнтовані напрями застосування БПЛА в оперативно-розшуковій діяльності поліції, акцентуючи на процедурних і доказових аспектах, а також на необхідності стандартизації підготовки персоналу [2]. Окремо слід відзначити дослідження Т. Батраченко, О. Розгона, І. Єфімової, у якому обґрунтовано ефективність використання БПЛА для фото- та відеофіксації у службовій діяльності поліції та окреслено ризики правозастосування [1]. Практичний вимір проблематики представлено у методичних рекомендаціях А. Саковського та співавторів, де систематизовано типові сценарії застосування БПЛА органами та підрозділами поліції й запропоновано підходи до організації підготовки та безпеки експлуатації [13]. У ширшому регуляторному контексті вартими уваги є напрацювання щодо правового регулювання використання БПЛА у світовій практиці та визначення орієнтирів для України [15], а також порівняльні підходи до регулювання використання БПЛА в ЄС та Україні [14]. Сукупно ці публікації формують наукове підґрунтя для подальшого адміністративно-правового обґрунтування пріоритетності підготовки фахівців (операторів) БПЛА саме для потреб правоохоронних органів.

Метою статті є аналіз та наукове обґрунтування адміністративно-правових засад забезпечення підготовки майбутніх фахівців правоохоронної діяльності до застосування безпілотних літальних апаратів, а також визначення напрямів удосконалення нормативно-правового регулювання у цій сфері.

Виклад основного матеріалу. Дослідження доцільно розпочати із, власне, нормативного закріплення визначення безпілотних літальних апаратів. В Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, зазначається, що «безпілотний літальний апарат – повітряне судно, призначене для

виконання польоту без пілота на борту, керування польотом якого і контроль за яким здійснюються за допомогою спеціальної станції керування, що розташована поза повітряним судном» [7]. У п. 23 ч. 1 ст. 1 Повітряного кодексу України наводиться термін «безпілотного повітряного судна як будь-якого судна, що експлуатується або розроблене для експлуатації автономно чи яке пілотується дистанційно без пілота на борту [6]. У Правилах технічної експлуатації безпілотних авіаційних комплексів I класу державної авіації України зазначається терміносполучення «безпілотне повітряне судно – безпілотний літальний апарат», що означає повітряне судно, керування польотом якого і контроль за яким здійснюються дистанційно за допомогою пункту дистанційного пілотування, розташованого поза повітряним судном, або повітряне судно, що здійснює політ автономно за відповідною програмою [9]. Безпілотний авіаційний комплекс, або безпілотна авіаційна система включає в себе, власне, БПЛА та пов'язаний з ним пункт дистанційного пілотування (станція наземного керування), необхідні лінії керування і контролю та ін. [9]. Тобто для керування БПЛА потрібна складна система, яка вимагає серйозних компетенцій від оператора БПЛА. Відштовхуючись від наведених нормативно-закріплених визначень БПЛА, вважаємо, що необхідно уніфікувати визначення й своєрідний «компромісний» варіант, наведений у Правилах технічної експлуатації безпілотних авіаційних комплексів I класу, а саме «безпілотне повітряне судно – безпілотний літальний апарат», ми у свою чергу для зручності будемо застосовувати у статті термін «БПЛА».

Адміністративно-правове забезпечення у питанні підготовки кадрів у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які належать до сфери управління МВС України, включає у себе визначені у нормативних актах стратегічного характеру орієнтири щодо пріоритетності навчання операторів БПЛА для центральних органів виконавчої влади, які координуються і спрямовуються міністром внутрішніх справ України. Н. Харченко під стратегічним правовим актом розуміє сукупність письмових правових актів, які містять здебільшого спеціалізовані норми права, що визначають вихідні засади та напрями суспільного чи державного розвитку в конкретно визначений період, а також схвалені органами державної влади [16, с. 244]. У подібних актах, що стосуються розвитку кадрового потенціалу правоохоронних органів та центральних органів виконавчої влади у системі МВС України, мають міститися й цілі або завдання із впровадження потенціалу використання БПЛА для виконання поставлених перед зазначеними органами завдань, а також, що логічно, підготовки для цього відповідних кадрів у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання.

Наразі втратила чинність Стратегія державної кадрової політики на 2012–2020 роки, де була сформована важлива для України мета державної кадрової політики у вигляді забезпечення всіх сфер життєдіяльності держави кваліфікованими кадрами, які зможуть реалізувати національні інтереси України у питанні розвитку нашої держави як демократії [11] (особливо це стосується кадрів для правоохоронних органів). Наразі чинною є прийнята ще у 2017 році Стратегія розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року [12]. У Стратегії вказується, що заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання здійснюють забезпечення належного функціонування органів системи МВС України. А також зазначається, що формування стабільного та високопрофесійного кадрового складу органів системи МВС України неможливе без подолання такого виклику, як відсутність ефективної та сучасної системи підготовки, відбору та управління персоналом, прозорих механізмів кар'єрного зростання, що пропонується подолати шляхом розвитку відомчої системи освіти та підготовки кадрів, яка відповідає професійним потребам персоналу органів системи МВС і сприяє формуванню його загальних цінностей [12]. На нашу думку, саме відповідно такій потребі необхідно закладам вищої освіти із специфічними умовами навчання системи МВС України готувати кадри, які будуть відповідати потребам органів системи МВС України, враховуючи перспективу і потенціал застосування БПЛА у виконанні завдань, що стоять перед зазначеними органами. Це стосується підготовки здобувачів вищої освіти із використання БПЛА.

Щодо потенціалу використання БПЛА у правоохоронній діяльності А. Мовчан та М. Мовчан наводять перелік потенційних можливостей їх використання: запобігання терористичним актам, операції по боротьбі з організованою злочинністю; операції із затримання злочинців і розшуку зниклих людей; обстеження місця злочину; профілактичне відеоспостереження; контроль масових заходів і акцій протесту;

запобігання нелегальній імміграції і контрабанді; спостереження за наземними і морськими лініями регулярних перевезень та транспортними потоками, аналіз причин дорожньо-транспортних пригод; відстеження викрадених автомобілів тощо [5, с. 108]. І. Єфімова та О. Розгон зауважують на проблемах і викликах, що стоять перед впровадженням практики застосування БПЛА в оперативно-розшуковій діяльності Національної поліції України, серед яких чільне місце займає потреба у забезпеченні належного рівня підготовки операторів, які повинні, окрім того, що вміти застосовувати БПЛА із суто технічної точки зору, знати правові аспекти використання БПЛА та допустимі межі їх застосування. Дослідники підкреслюють, що використання БПЛА поліцією демонструє значний потенціал технології у різних сферах оперативно-розшукової діяльності. Яскравим прикладом ефективності використання БПЛА є боротьба із незаконними плантаціями коноплі на Київщині, де поліцейські за допомогою аеророзвідки виявили значні площі плантацій незаконних насаджень [2, с. 409]. БПЛА можуть використовуватися й для виконання завдань, наприклад, Державної прикордонної служби України із охорони державного кордону завдяки веденню ними повітряної розвідки; повітряного пошуку; супроводження дій правопорушників; перехоплення інших БПЛА тощо [4, с. 57–58].

Повертаючись до сучасних стратегічних правових актів, варто виділити схвалений Указом Президента у 2023 році Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки [10]. Про підготовку кадрів у Комплексному стратегічному плані йде мова лише у преамбулі, де вказана необхідність комплексних змін органів правопорядку, серед яких зазначається підготовка та добір високопрофесійних співробітників на службу [10]. У свою чергу у Плані заходів, спрямованих на виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки [5], про БПЛА йде мова лише у контексті завдання 1.2. «Забезпечення подальшого розвитку системи органів правопорядку на основі застосування ризик-орієнтованих підходів, інформаційно-аналітичної діяльності, стратегічного менеджменту та прогнозування». У заході 1.2.6. зазначено про удосконалення державної та місцевої інфраструктури безпеки, засобів оповіщення населення про виникнення надзвичайних ситуацій, впровадження і використання інших автоматизованих систем і високоточних технічних засобів (системи відеоспостереження, безпілотні авіаційні комплекси, криміналістична техніка тощо), що забезпечують інформаційно-технічну підтримку діяльності органів правопорядку та прокуратури [8]. На нашу думку, потенціал використання БПЛА у Плані заходів не розкритий зовсім. Відповідно до завдання 4.1 щодо удосконалення внутрішньої структури і функцій органів правопорядку передбачено проведення комплексного інституційного аудиту освітніх потреб органів правопорядку та розроблення концепції розвитку відомчої освіти, що впроваджує модель базової освітньої підготовки працівників органів правопорядку, яка найбільше відповідає та враховує практичні потреби цих органів [8]. Задля виконання зазначених положень Плану заходів пропонуємо розробити і впровадити Концепцію використання БПЛА у діяльності правоохоронних органів, яка передбачатиме у тому числі завдання із аналізу можливостей застосування БПЛА у такій діяльності та обов'язкове впровадження у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які готують кадри для органів системи МВС України обов'язкового елементу освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти із використання БПЛА. Зауважимо, що існує також потреба у навчанні майбутніх операторів БПЛА іноземних мов (особливо англійської) із врахуванням специфіки використання іноземних назв техніки, що входить до безпілотної авіаційної системи (подібна проблема виникла під час підготовки пілотів ЗСУ на літаках Ф-16).

Висновки. У чинних стратегічних та програмних нормативно-правових актах, що визначають напрями розвитку правоохоронних органів України та систему підготовки кадрів для них, недостатньо повно відображено питання впровадження практик використання безпілотної літальної апаратури у правоохоронній діяльності, зокрема у сфері охорони державного кордону. Також фрагментарно врегульовано питання цілеспрямованої підготовки здобувачів вищої освіти у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку кадрів для органів системи МВС України, до застосування БПЛА у професійній діяльності.

З урахуванням положень Плану заходів, спрямованих на виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як складової

сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки, обґрунтовано доцільність розроблення та впровадження Концепції використання безпілотних літальних апаратів у діяльності правоохоронних органів. Така Концепція має передбачати, зокрема, системний аналіз можливостей і меж застосування БПЛА у правоохоронній діяльності, а також нормативне закріплення обов’язкового включення відповідних освітніх компонентів до програм підготовки здобувачів вищої освіти у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання системи МВС України.

Додатково встановлено потребу у вдосконаленні мовної підготовки майбутніх операторів БПЛА, передусім у частині володіння іноземними мовами (насамперед англійською), з урахуванням специфіки використання іншомовної технічної термінології та документації безпілотних авіаційних систем. Зазначений аспект доцільно розглядати як складову комплексного адміністративно-правового забезпечення підготовки фахівців правоохоронної діяльності.

Список використаних джерел

1. Батраченко Т. С., Розгон О. Г., Єфімова І. В. Ефективність застосування безпілотних літальних апаратів для фото- та відеозапису в діяльності Національної поліції України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 1. С. 486–488. DOI : 10.32782/2524-0374/2024-1/113.
2. Єфімова І. В., Розгон О. Г. Використання безпілотних літальних апаратів у оперативно-розшуковій діяльності Національної поліції України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 7. С. 407–410.
3. Коломоєць О. Д., Головков О. М., Олексієнко С. В. Особливості реалізації повноважень Національної поліції України в умовах нових правил використання безпілотних повітряних суден. *Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика*. 2025. № 1. С. 94–99. DOI : 10.32782/2709-9261-2025-1-13-16.
4. Луцький О. Л. та ін. Тактика застосування безпілотних повітряних суден в охороні державного кордону : навч. посібник. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2023. 164 с.
5. Мовчан А. В., Мовчан М. А. Використання безпілотних літальних апаратів у діяльності правоохоронних органів. *Соціально-правові студії*. 2020. Вип. 3 (9). С. 104–109.
6. Повітряний кодекс України : Закон України від 19 травня 2011 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text>.
7. Про затвердження Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 18 грудня 2018 р. № 1026. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0028-19/ed20181218#n25>.
8. Про затвердження плану заходів, спрямованих на виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2024 р. № 792-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792-2024-%D1%80#Text>.
9. Про затвердження Правил технічної експлуатації безпілотних авіаційних комплексів I класу державної авіації України : наказ Міністерства оборони України від 10 серпня 2018 р. № 401. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1062-18#Text>.
10. Про Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки : Указ Президента України від 11 травня 2023 р. № 273/2023. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2023#Text>.
11. Про Стратегію державної кадрової політики на 2012–2020 роки : Указ Президента України від 01.02.2012 № 45/2012. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/45/2012#Text>.
12. Про схвалення Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 1023-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-%D1%80#n9>.
13. Саковський А. А., Науменко С. М., Кравченко С. І. та ін. *Особливості застосування безпілотних літальних апаратів органами та підрозділами поліції* : метод. рекомендації. Київ : НАВС, 2022. 72 с.
14. Слободська І. А., Юхимович М. І. Правове регулювання використання безпілотних літальних апаратів у цивільній авіації України. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2022. № 4. С. 30–35. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnauc_2022_4_6.
15. Сокурєнко В. В. Правове регулювання використання безпілотних літальних апаратів у світовій практиці: вектор для України. *Авіація, промисловість, суспільство : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Кременчук, 12 трав. 2022 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременчуц. льотний коледж, Наук. парк «Наука та безпека». Харків : ХНУВС, 2022. С. 47–49.
16. Харченко Н. П. Стратегічні правові акти України. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 10. С. 242–246.

References

1. Batrachenko, T. S., Rozghon, O. H., Yefimova, I. V. (2024) Efektyvnist zastosuvannya bezpilotnykh litalnykh aparativ dlia foto- ta videozapysu v diialnosti Natsionalnoi politsii Ukrainy [The effectiveness of using unmanned aerial vehicles for photo and video recording in the activities of the National Police of Ukraine]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. № 1, pp. 486–488. DOI: 10.32782/2524-0374/2024-1/113. [in Ukr.].
2. Iefimova, I. V., Rozghon, O. H. (2024) Vykorystannia bezpilotnykh litalnykh aparativ u operatyvno-rozshukovii diialnosti Natsionalnoi politsii Ukrainy [The use of unmanned aerial vehicles in the operational and investigative activities of the National Police of Ukraine]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. № 7, pp. 407–410. [in Ukr.].
3. Kolomoiets, O. D., Holovkov, O. M., Oleksiienko, S. V. (2025) Osoblyvosti realizatsii povnovazhen Natsionalnoi politsii Ukrainy v umovakh novykh pravyl vykorystannia bezpilotnykh povitrianykh suden [Features of the implementation of the powers of the National Police of Ukraine under the new rules for the use of unmanned aerial vehicles]. *Ukrainska politseistyka: teoriia, zakonodavstvo, praktyka*. № 1, pp. 94–99. DOI: 10.32782/2709-9261-2025-1-13-16. [in Ukr.].
4. Lutskyi, O. L. ta in. (2023) Taktyka zastosuvannya bezpilotnykh povitrianykh suden v okhroni derzhavnogo kordonu [Tactics of using unmanned aerial vehicles in the protection of the state border] : navch. posibnyk. Khmelnytskyi : Vydavnytstvo NADPSU. 164 p. [in Ukr.].
5. Movchan, A. V., Movchan, M. A. (2020) Vykorystannia bezpilotnykh litalnykh aparativ u diialnosti pravoookhoronnykh orhaniv [The use of unmanned aerial vehicles in the activities of law enforcement agencies]. *Sotsialno-pravovi studii*. Iss. 3 (9), pp. 104–109. [in Ukr.].
6. Povitrianyi kodeks Ukrainy [Air Code of Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 19 travnia 2011 r. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text>. [in Ukr.].
7. Pro zatverdzhennia Instruksii iz zastosuvannya orhanamy ta pidrozdilamy politsii tekhnichnykh pryladiv i tekhnichnykh zasobiv, shcho maiut funksi foto- i kinoziomky, videozapysu, zasobiv foto- i kinoziomky, videozapysu [On approval of the Instructions for the use by police bodies and units of technical devices and technical means that have the functions of photo and film shooting, video recording, means of photo and film shooting, video recording] : nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 18 hrudnia 2018 r. № 1026. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0028-19/ed20181218#n25>. [in Ukr.].
8. Pro zatverdzhennia planu zakhodiv, spriamovanykh na vykonannia Kompleksnoho strateichnoho planu reformuvannia orhaniv pravoporiadku yak chastyny sektoru bezpeky i oborony Ukrainy na 2023–2027 roky [On approval of the plan of measures aimed at implementing the Comprehensive Strategic Plan for Reforming Law Enforcement Agencies as Part of the Security and Defense Sector of Ukraine for 2023–2027] : rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23 serpnia 2024 r. № 792-r. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792-2024-%D1%80#Text>. [in Ukr.].
9. Pro zatverdzhennia Pravyl tekhnichnoi ekspluatatsii bezpilotnykh aviatsiinykh kompleksiv I klasu derzhavnoi aviatsii Ukrainy [On approval of the Rules for the technical operation of unmanned aircraft complexes of class I of state aviation of Ukraine] : nakaz Ministerstva oborony Ukrainy vid 10 serpnia 2018 r. № 401. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1062-18#Text>. [in Ukr.].
10. Pro Kompleksnyi strateichnyi plan reformuvannia orhaniv pravoporiadku yak chastyny sektoru bezpeky i oborony Ukrainy na 2023–2027 roky [On the Comprehensive Strategic Plan for Reforming Law Enforcement Agencies as Part of the Security and Defense Sector of Ukraine for 2023–2027] : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 11 travnia 2023 r. № 273/2023. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2023#Text>. [in Ukr.].
11. Pro Stratehiiu derzhavnoi kadrovoi polityky na 2012–2020 roky [On the Strategy of State Personnel Policy for 2012–2020] : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 01.02.2012 № 45/2012. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/45/2012#Text>. [in Ukr.].
12. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku orhaniv systemy Ministerstva vnutrishnikh sprav na period do 2020 roku [On approval of the Strategy for the Development of the Bodies of the Ministry of Internal Affairs System for the Period Until 2020] : rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 15 lystopada 2017 r. № 1023-r. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-%D1%80#n9>. [in Ukr.].
13. Sakovskiy, A. A., Naumenko, S. M., Kravchenko, S. I. ta in. (2022) Osoblyvosti zastosuvannya bezpilotnykh litalnykh aparativ orhanamy ta pidrozdilamy politsii [Features of the use of unmanned aerial vehicles by police bodies and units: methodological recommendations] : metod. rekomendatsii. Kyiv : NAVS. 72 p. [in Ukr.].
14. Slobodska, I. A., Yukhymovych, M. I. (2022) Pravove rehuliuвання vykorystannia bezpilotnykh litalnykh aparativ u tsyvilnii aviatsii Ukrainy [Legal regulation of the use of unmanned aerial vehicles in civil aviation of Ukraine]. *Yurydychnyi visnyk. Povitriane i kosmichne pravo*. № 4, pp. 30–35. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2022_4_6. [in Ukr.].
15. Sokurenko, V. V. (2022) Pravove rehuliuвання vykorystannia bezpilotnykh litalnykh

aparativ u svitovii praktytsi: vektor dlia Ukrainy [Legal regulation of the use of unmanned aerial vehicles in world practice: a vector for Ukraine]. *Aviatsiia, promyslovist, suspilstvo : materialy III Mizhnar. nauk.-prakt. konf.* (m. Kremenchuk, 12 trav. 2022 r.) / MVS Ukrainy, Kharkiv. nats. un-t vnutr. sprav, Kremenchuts. lotnyi koledzh, Nauk. park «Nauka ta bezpeka». Kharkiv : KhNUVS, pp. 47–49. [in Ukr.].

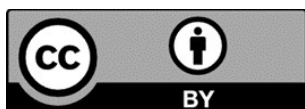
16. Kharchenko, N. P. (2020) Stratehichni pravovi akty Ukrainy [Strategic legal acts of Ukraine]. *Pidpriyemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. № 10, pp. 242–246. [in Ukr.].

ABSTRACT

Serhii Tsyhulskyi, Oleksandra Shevchuk. Administrative and legal principles for training future law enforcement professionals in the use of unmanned aerial vehicles. The study discusses the prospects for the use of unmanned aerial vehicles in law enforcement activities and the need to train UAV operators in accordance with these needs in higher education institutions with specific training conditions that train personnel for the bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. It is noted that in the issue of training UAV operators, the main attention in modern conditions is paid to military affairs, in turn, the use of UAVs in law enforcement activities has its own specifics, the training of UAV operators for law enforcement activities must take into account the tasks that are faced by the bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, for example, the State Border Service of Ukraine or the National Police of Ukraine and other law enforcement agencies. Based on the analysis of current strategic legal acts, it is indicated that the above acts, which determine the further development of law enforcement agencies and the training of personnel for them, do not pay enough attention to the aspect of implementing the practice of using UAVs in law enforcement activities, border protection, etc., as well as the policy of training higher education applicants in higher education institutions with specific training conditions that train personnel for the Ministry of Internal Affairs.

It is proposed to develop and implement the Concept of the use of UAVs in the activities of law enforcement agencies, which will provide for the task of analyzing the possibilities of using UAVs in the activities of law enforcement agencies and the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, and the mandatory implementation of a mandatory element of educational programs for training higher education applicants in the use of UAVs in higher education institutions with specific training conditions that train personnel for the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. It is also proposed to pay attention to the increased emphasis on studying foreign languages by UAV operators in order to expand the possibilities of using foreign equipment that is part of the unmanned aircraft system, and foreign aviation terminology.

Key words: *Law enforcement, unmanned aerial vehicles, regulatory support, applicant training.*

Надійшла до редакції: 05.12.2025

Прийнято до друку після рецензування: 11.12.2025

Опубліковано: 31.12.2025